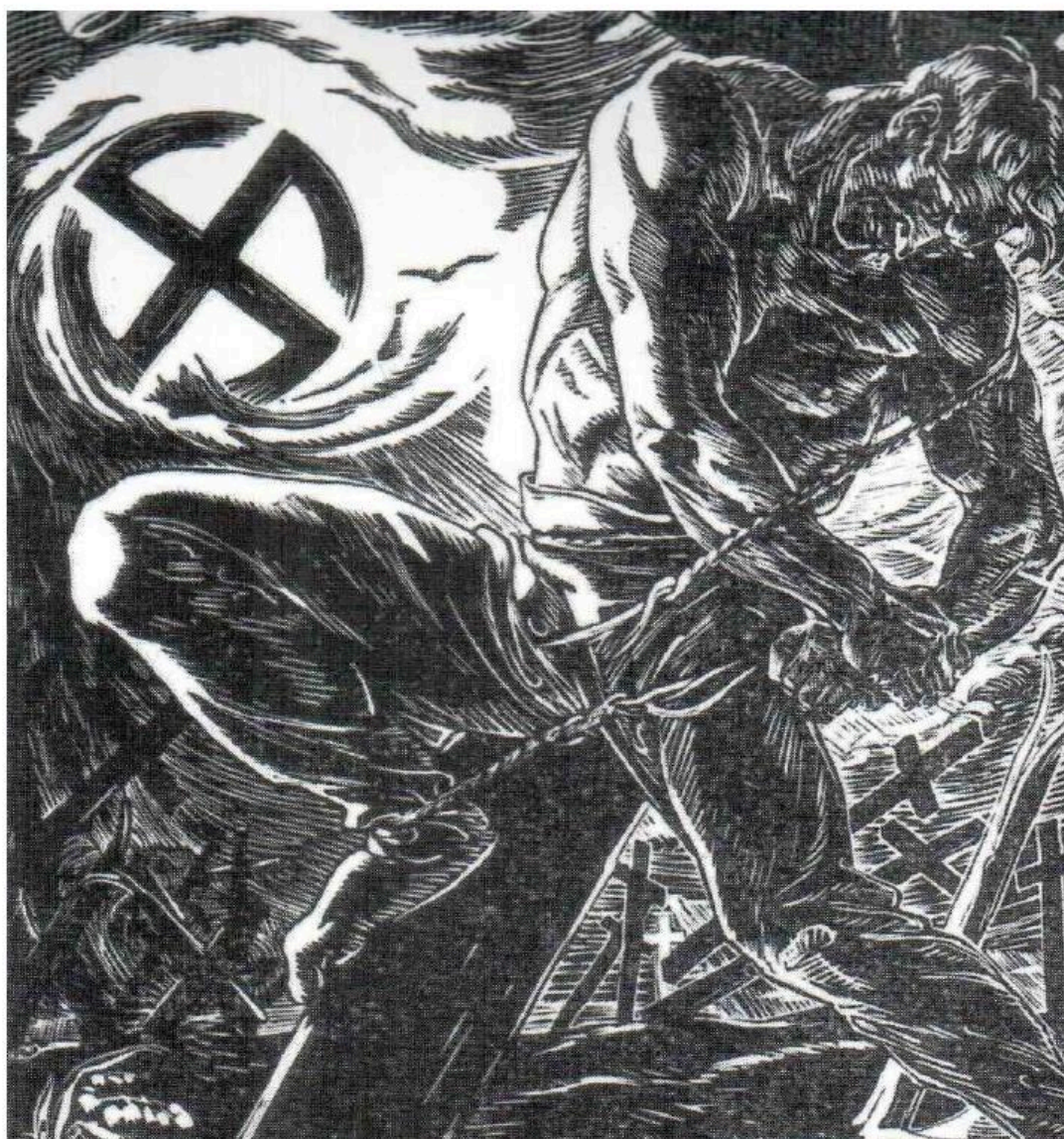

Alfred Rosenberg

Mýtus 20. století
Výběr a překlad Rudolf Jičín

Dělský potápěč
2013

Úvod

Všechny dnešní mocenské boje jsou důsledky vnitřního zhroucení. Sesuly se všechny státní systémy r. 1914, i když částečně formálně ještě zůstávají. Zhroutily se také sociální, církevní a světonázorové poznatky a hodnoty. Žádná nejvyšší zásada, žádná nejvyšší hodnota nepanuje nepopíraně nad životy národů.

1

Duše je rasa viděná zevnitř. Naopak rasa je vnější stránka duše. Probudit k životu duši rasy znamená uznat její nejvyšší hodnotu a pod jejím panstvím stanovit organické postavení ostatních hodnot: státu, umění, náboženství. To je úloha našeho století: vytvořit nový lidský typ z nového životního mýtu. K tomu je třeba statečnosti každého jednotlivce, každého vyrůstajícího pokolení, mnohých generací, které ještě přijdou. Neboť chaos neodstraňují nestateční a svět ještě nikdy nestavěli zbabělci.

München v únoru 1930.

2

První kniha: Zápas hodnot

I Rasa a duše rasy

1.

Když Ahura Mazda říká Zarathustrovi: „Jednou v roce vidí zapadat a vycházet hvězdy, měsíc a slunce; a obyvatelé považují za den, co je rok“, je to dávná vzpomínka na severní vlast perského boha světla.

25

Varna znamená kastu, varna znamená ale také barvu.

28

2.

Nejkrásněji byl sen nordického člověka sněn v Helladě.

34

Homér si byl vědom, že život a smrt nejsou protiklady, ale že se naopak navzájem podmiňují (jak to znovu pochopil Goethe). Proti sobě stojí narození a smrt.

42

3.

Zničení Kartaga byl z rasově dějinného hlediska nesmírně důležitý čin: jím byla pozdější střeoevropská a západoevropská kultura ušetřena tohoto fénického stádního moru. Světové dějiny by se snad ubíraly jinudy, kdyby se s likvidací Kartaga podařilo zničit také všechna ostatní syrská a předoaasijská semitsko-židovská centra. Čin Titův přišel pozdě: předoaasijské parazity neseděli již jen v Jerusalemě, ale vystrčili již svoje chapadla proti Římu z Egypta a „Hellady“.

55–56

Národu s nezlomeným rasovým charakterem by učení o dědičném hříchu bylo nepochopitelné, neboť v takovém národě žije pevná důvěra v sebe a ke své vůli, pocíťované jako osudovost. Homérovi hrdinové znali „hřích“ právě tak málo jako staří Indové a Germáni... Naproti tomu je trvalý pocit hříšnosti průvodním jevem fyzické bastardisace. Rasová hanba vykazuje roztržité charaktery, neusměrněné myšlení a jednání, vnitřní nejistotu, pocit, jakoby celá existence byla „hříšné zlato“ a nikoliv tajuplná nutná úloha sebetvoření. Tento pocit zmatenosti vyvolává ale nutně touhu po milosti jako jediné naději, která může vést ke spasení z existence krevní hanby.

71

Co se týče Ježíše, není, jak již tvrdili Chamberlain a Delitzsch nejmenší důvod k domněnce, že by byl židovského původu, přestože vyrostl v židovských myšlenkových kruzích. Některé zajímavé důkazy, i když hypotetické, nalézám u Dr. E. Junga v „Die geschichtliche Persönlichkeit Jesu“ (München 1924). Přísně vědecky zůstává původ Ježíšův stále neprokázaný.

76

Martin Luther postavil proti politické papežské světové monarchii politickou nacionální myšlenku, Anglie, Francie, Skandinávie, Prusko znamenají posílení této touhy proti chaosu (Pozn.: chaos národů – termín Chamberlainův).

85

Mezitím vystupuje do popředí středomořský alpský míšenec (nikoliv „keltský“). Kramář, advokát, spekulant se stávají pány veřejného života. Začíná demokracie, tj. vláda nikoliv charakteru, ale peněz.

102

5.

Heroa nemůže mít stejná práva s bursovním spekulantem.

105

Co se zde odehrává... je sjednocení rasově chaotických odpadků velkoměst, pacifistická dohoda velkých a malých kramářů, jejímž konečným cílem je židovským finančnictvím za pomoci francouzské ozbrojené moci prosazované potlačení germánských sil v Německu a všude ve světě.

112

Dnes ale vyrůstá **nová** síla: mýtus krve, víry v obranu božské podstaty člověka krví. Víry vtělené v nejjasnější poznání, že nordická krev je mysterium...

114

Od nejvzdálenější minulosti až po nejmladší současnost rozprostírá se před námi mnohostrannost nordické tvořivé síly. Arijská Indie obdarovala svět **metafysikou**, jejíž hloubka dodnes nebyla dosažena; arijská Persie básnila **náboženský** mýtus, po jehož síle dodnes pahneme; dorská Hellada vysnila na tomto světě krásu, jaká se ve své dokonalosti již nikdy neuskutečnila; italský Řím nám ukázal státní moc jako příklad, jak se ohrožená pospolitost musí utvářet a chránit. A germánská Evropa obdařila svět nejzářivějším ideálem lidství: učením o **hodnotě charakteru** jako základu mravnosti, oslavou nejvyšších hodnot nordické podstaty, ideje svobody, svědomí a cti...

Poznání, že Evropa ve všech svých výtvorech povstala jedině... **charakterem** je thema odhalované evropským náboženstvím a germánskou vědou, stejně jako nordickým uměním.
114–115

6.

Každá rasa má svou duši, každá duše svou rasu, svou vlastní vnitřní a vnější architektoniku, svou charakteristickou jevovou formu a tvárnost životního stylu, svůj jen sobě vlastní poměr mezi silami vůle a rozumu. Každá rasa pěstuje konec konců jen **jeden** nejvyšší ideál. Jestliže se změni nebo je vůbec svržen jinými systémy pěstění vsakováním cizí krve a cizích ideí, je důsledkem vnitřní proměna, která se vnějšně jeví jako chaos, epocha katastrof. Neboť nejvyšší hodnota vyžaduje určité... seskupení životních příkazů, tj. určuje existenční styl rasy, národa.

116–117

V 19. století se v Evropě vyskytují vedle sebe tři systémy. První je původní, na svobodě duše a ideí cti spočívající nordický západ; druhý... římské dogma pokorné... lásky ve službě jednotně vládnoucího kněžstva; třetí je otevřený posel chaosu: bezuzdný materialistický individualismus s cílem hospodářsko politické světovlády peněz jako jediný typ tvořivé síly.

Tyto tři moci zápasí v duši každého Evropana.

118

Cizí musí být vyloučeno, a je-li to nutné, pak zničeno. Ne protože je „nesprávné“ nebo „špatné“ o sobě, ale protože je druhově cizí a ruší vnitřní výstavbu naší bytosti.

119

Určitá duše a rasa vystupuje na zemi s určitým druhovým kladením otázek. Otázky, které si klade nordický národ, nepředstavují pro Žida nebo Číňana vůbec problém. Věci, které se staly Západanu problémem, jsou pro jiné rasy rozřešené hádanky.

120

Umění je vždy tvorbou určité krve... a jen stejná krev mu může skutečně rozumět, jiným říká málo nebo nic. Ale také „věda“ je důsledkem krve. Vše, co dnes zcela abstraktně nazýváme vědou, je výsledkem germánských tvořivých sil.

120

Ze světového názoru, jak nám ho zprostředkovává starozákonní Jahve... nemohla vyrůst věda našeho typu. Z tohoto věčně cizího protikladu také povstal zápas římského církevního systému proti germánské vědě... To, co dnes nazýváme „vědou“... není nějaký technický výsledek, ale důsledek určité specifické formy kladení otázek světu.

Jako Apollon proti Dionysovi, stojí proti Koperníkovi, Kantovi a Goethovi Augustin, Bonifác VIII. a Pius IX.

121

7.

Starý zákon, talmud a Karel Marx zprostředkovávají stejný názor. Toto statické sebezpotvrzování je metafysický základ židovské houževnatosti a síly, ale také absolutní kulturní neplodnosti a příživnického působení.

Pudová statika tvoří také páteř římské církve... Rozvíjí stejnou neomylnou strnulost jako jahveismus nebo pozdější semitský mohamedanismus. Takový systém zná jen „zákon“ (tj. vlastní svévoli), nikdy osobnost.

128

8.

Heroismus je základní typ všech nordických národů.

138

Nikoliv „technika“ zabíjí vše životné, ale člověk, který ji zvrhle užívá.

143

II Láska a čest

1.

Církve všech vyznání říkají: jaká je víra, takový je člověk... Naproti tomu nordicko-evropské vyznání vědomě či nevědomě praví: **jaký je člověk, taková je víra**. Ještě přesněji: takový je způsob, tj. obsah jeho víry.

146

Dvě hodnoty před všemi ostatními, v nichž se projevoval skoro dvě tisíciletí protiklad mezi církví a rasou...byly: láska a čest.

146

Klademe-li si otázku..., který motiv přede všemi je typický pro nordickou rasu, zdá se mi zřejmé, že...je to v první řadě pojem **cti** a s ní nerozlučně spojená idea **povinnosti** plynoucí z vědomí vnitřní svobody. V okamžiku, kdy láska a soucit, ...převládly, začaly epochy rasově národního a kulturního rozkladu v dějinách všech nordických států.

147

Většina z nás nemá o Indii jinou představu, než jakou nám zprostředkovávají theosofové a antroposofové. Mluvíme o Indii jako o...nejvyšším světovém názoru učícím...lásce k člověku a soucitu.

A přece z těchto lásky a soucitu plných výtvorů indické pozdní doby vysvítají zcela jiné, starší názory, které neuznávají osobní pocit štěstí...jako jediný cíl hodný námahy, ale žádají plnění povinnosti a dodržení cti.

V jednom z nejstarších indických zpěvů se povinnost cení skoro jako „šestý vnitřní smysl“; v Mahabharatě se celý boj...točí kolem této idee.

148

Král Durjodhana:

Ovládl jsem celou zemi

až ke vzdálenému mořskému pobřeží,

stál jsem statečně před nepřítelem

a umírám nyní, jak si hrdina přeje zemřít

ve službě povinnosti

a stoupám doprovázen radostnými zástupy

vzhůru k bohům.

To jsou zajisté jiné tóny, než které jsme nacházeli ve známých zpěvech. Toto a sto jiných míst dokazuje, že také starý Ind – a **ten** to byl, kdo vytvořil Indii – nesoustředoval svůj život okolo lásky, ale povinnosti a cti.

148-9

Láska a soucit – i kdyby obsáhly celý svět – jsou zaměřeny přece jen vždy na **jednotlivou** milovanou nebo trpící bytost. Ale přání osvobodit sebe nebo ostatní z utrpení je čistě osobní pocit, který neobsahuje žádný skutečně silný národně nebo státně tvořivý prvek.

150

Nordicko-makedonské kulturní štěpy nebyly... dost trvalé. Zprostředkovaly sice řecké vědění, řecké umění a filosofii, ale neměly sílu vytvořit typy, prosadit svoje pojmy cti. Podmaněná cizí krev zvítězila.

152

Těžiště, které s sebou nesl Severan, byl pojem osobní cti... **Zde** se dotýkáme osudového nervu celých našich dějin.

152-3

Tato od každé jednotlivé osobnosti vyžadovaná odpovědnost byla nejúčinnější obranou proti mravnímu bahnu všeho pokryteckého rozkladu hodnot, s nímž jsme se setkali jako s nepřátelským pokušením v průběhu západních dějin. Nazývalo se tu demokracií, tu sociálním soucitem, tu pokorou a láskou. Osobní čest severanů vyžadovala statečnost, sebeovládání. Nežvanit jako řečtí hrdinové hodiny před každým bojem; nenaříkat jako oni, když byli raněni... Z tohoto hlediska je ve skutečnosti kulturním člověkem Viking, zatímco esteticky dokonalý pozdní Řek je zaostalý, nesoustředěný barbar. Fichteho slova „pravá kultura je kultura **smýšlení**“ odhalují naši pravou nordickou podstatu také vzhledem k ostatním kulturám, jejichž nejvyšší hodnotou není smýšlení – a to je pro nás totožné se ctí a povinnostmi – nýbrž jiná pocitová hodnota, jiná idea, kolem níž krouží život.

154

2.

Křesťanství...nezná...pojem cti.

156

Idea „lásky“ neobsahuje žádnou typ tvořící sílu: i sama organizace „náboženství lásky“ byla budována bez lásky. A sice ještě více bez ní než jiné typ tvořící moci. Staří bozi trpěli... katolickou vírou stejně jako jiné víry a...prokazovali jim úctu. Což všude zmizelo..., kde zvítězil vnucený zákon „lásky“.

156

Fríský vévoda Radbod...zůstal věrný víře svých otců... Když...křesťanský apoštol... před ním odvážně hájil svoji víru...řekl, „Vidím, že se nebojíš našich hrozeb a že tvoje slova jsou jako tvé činy“, a poslal ho ve cti zpět k Pipinovi. To je zpráva Alcuinova.

157

Tak byli na místo Wotana postaveni křesťanští mučedníci a svatí, jako sv. Martin. Plášť, meč a oř byly jeho znaky (tedy symboly Wotana). Také sv. Jiří a Michal jsou přejmenováním staronordických symbolů, které tímto „křtem“ vstoupily do sféry správy římské církve.

163

1. května slavili staří Germáni Valpuržinu noc, počátek dvanácti nocí zasvěcených letnímu slunovratu. Byl to den sňatku Wotana s Freyou.

164

Již od 3000 př. Kr. přinášely nordické vlny tato znamení (oštěp a zářící věnec, kříž a hákový kříž jako symboly slunce) prokazatelně do Řecka, Říma, Troji, Indie.

165

3.

Ještě jednou: láska byla určena jen příslušníkům nižšího řádu a od nich vyžadována; vedení sledovalo...okázalost a moc, násilí nad dušemi a těly lidí.

168

Z věroučné věty o bezmezné lásce a rovnosti všech lidí před bohem na jedné straně a z demokratické mimorasové a mimonárodní myšlenky „lidských práv“ na druhé se evropská společnost „rozvinula“ v ochránkyni méněcenných, nemocných, zmračených, zločinných a líných... Národ, jehož středem je čest a povinnost neudrží lenochy a zločince, ale vylučuje je.

169

Medicinman jako démonická postava může potřebovat samostatné myšlení svých stoupenců stejně málo jako jejich čestné jednání... Pokus vylicit kouzelnicko-démonický světový názor medicinmana, prosazujícího se světově politiky znamená psát dějiny římské církve a jejich dogmat.

173-4

Požadavek Ignáce nazývat černé bílým, rozkáže-li to církev, znamená posvěcení otravy duší, uznání práva na zničení svědomí, otevřené povznesení lži ke zbožnému dílu.

178

Není zde řeč o dobré nebo zlé vůli, ale o neproměnném charakteru. Ignác byl statečný, přestože ctižádostivý člověk, jeho otrokářský systém je ale převrácením všech evropských hodnot.

180

Nic není chybnější než srovnávat Ignácovy exercicie s pruským výchovným systémem..., naopak tyto dvě formy typ tvořícího mužského svazku jsou neslučitelnými protiklady... Ignác ponechává...mnichům...ve vnějším životě velkou svobodu. Zato jesuité obětují řádu vlastní bádání, osobnost, mužnou důstojnost... Pruský voják je vnějšně technicky podřízen tuhé kázni, vnitřně je však svobodný. První systém nezná ideu cti...druhý se soustřeďuje právě jen na ni.

180

V této souvislosti se velký čin Lutherův...jeví významnější než jako pouhé rozštěpení církve... Jeho čin znamená v dějinách Evropy velké zhroucení pronikání římského křesťanství. Luther znegoval kněžstvo jako takové, tj. pravomoc lidské kasty, osobující si stát blíže bohu než jiní.

183

Luther zastavil postup onoho kouzelnického zlořádu, který k nám přišel ze střední Asie přes Syrii a Afriku... Asiatské je libání nohy papeže, dalailama vyžaduje dodnes totéž. V Evropě se to nepodařilo prosadit.

184

I katolictví může jeho dílu děkovat, protože se muselo zreformovat, očistit, aby vůbec v probuzeném kulturním světě Evropy mohlo obstát.

184

Družinná a mužná věrnost jsou starému rytíři nad majetek a štěstí,
stejně jako pěvci Eddy. Havamal se uzavírá slovy:

Majetek umírá,
příbuzní umírají,
ty sám zemřeš jako oni.

Jedno vím,
co věčně žije:
mrtvých sláva činů.

To je nordická forma buddhistického karmanového učení.

187

Samozřejmě se římský systém snažil, aby mu rytířství sloužilo... Jistí zbožní historici se dlouho pokoušeli samo založení rytířství přiřknout Římu, kdy jeho zakladatelem měl být Řehoř VII.

190

Sláva, čest, rod, národ, císař a říše byli, a jsou, zástupcům římského systému pouhá jména a vedlejší věci; jejich účelem má být...jen služba papeži.

190

Císařem, nikoliv papežem vedena a chráněna rozkvetla první kulturní centra v Quedlingu, Reichenau, Hersfeldu.

193

„Není nutné, abych žil, ale abych konal svou povinnost“, Friedrich Veliký (1760).

199

Díky humanitářským kázáním a učení o rovnosti lidí se mohl každý Žid, negr, mulat stát plnoprávným občanem evropských států.

202-3

7.

Dostojevský je zvětšovací sklo ruské duše.

207

Je cosi nezdravého, nemocného, bastardního v ruské krvi, co každý rozběh k výšce vždy znovu zkříží. Psychologismus není důsledkem silné duševnosti, nýbrž právě naopak, znakem zmrzačené duše. Jako zraněný se stále dotýká své rány a zkoumá ji, tak duševně nemocný své vnitřní stavy. V ruské ideji utrpení, pokory a poníženosti je silné napětí mezi hodnotami lásky a cti.

208-9

Lidský je pro nás západ'an, hrdina jako Achilles, Leonardo, lidský je zápas, jaký prožili Richard Wagner a Friedrich Nietzsche. S touto ruskou nemocí vydávat zločince za nešťastníky a zetlelé a zlenivělé za symboly „lidství“ je třeba jednou provždy skoncovat.

212

8.

Hodnoty, mravy a zvyky, které se ještě zdají živé, upadají, jsou i vnitřně již překonány, jen bezradná masa se dosud modlí k troskám starých model. Ze sutin ale povstávají nové síly, které se zdály pohřbeny.

215-6

Začíná nová doba německé mystiky, mýtus krve a mýtus svobodné duše vyrůstají k novému vědomému životu.

216

III Mystika a čin

1.

V německé mystice se poprvé a vědomě znovuobjevuje germánský člověk.

220

Šest století muselo uplynout nad hrobem Mistra Eckharta, než ho německá duše mohla pochopit.

220

2.

Učení o duši, které je víc než vesmír, nezávislá na bohu a učení o odloučenosti znamenají úplné zřeknutí se starozákonních představ o světě a nasládlé mystiky pozdější doby.

223

Smrt není následek hříchu..., ale přirozená a v zásadě nedůležitá událost, která se věčného v nás, které bylo předtím a bude potom, nijak nedotýká.

225

„Mým narozením se rodí také všechny věci, jsem zároveň svou vlastní příčinou a příčinou všech věcí.“ (Eckhart)

225

Každé jeho slovo je úderem do tváře římské církvi.

225

Podle Eckharta je „ušlechtilá duše“ zástupkyní boha na zemi, nikoliv církev, biskup, papež. Nikdo na zemi nemá právo mě vázat...; tím méně to činit „v zastoupení božím“. Tato slova, která by měl vyznávat každý zbožný muž z rodiny arijských národů, jsou ovšem zrozena ze zcela jiné podstaty než medicinmanská filosofie...Říma.

227

Eckhart...tedy člověku...otevívá cestu; neboť duši nechce zotročovat..., ale přivést ji k uvědomění její krásy, vznešenosti a svobody, tj. oživit její vědomí cti. Neboť čest není konec konců nic jiného než svobodná, krásná a vznešená duše.

228

3.

Uznáme-li totiž „ušlechtilou duši“ za nejvyšší hodnotu..., pak klesají idee lásky, pokory, milosrdenství atd. na druhé a třetí místo.

232

Církev nejsou křesťanské, ale pavlovské, neboť Ježíš chápe spasení jako jednotu s bohem, nikoli jako velkomyslné poskytnutí milosti všemocnou bytostí... Toto učení o milosti je přirozeně vítané každé církvi, protože její vůdcové pak mohou vystupovat jako „zástupci boží“.

235-6

4.

Eckhart odkrývá tři síly, jimiž duše chápe svět: vůli, která se obrací k objektu, rozum, který uchopené zkoumá a pořádá, paměť, která zažité a pochopené uchovává.

239

„Tento člověk nehledá klid, protože ho neruší žádný neklid. Tento člověk je dobře zapsán u Boha, protože chápe božsky všechny věci, lépe než jsou o sobě. Ovšem! K tomu náleží píle a bdělé, opravdové, účinné vědomí; o něj se opírá mysl navzdory věcem a lidem. To se člověk nemůže naučit útekem ze světa: prchá-li před věcmi..., nýbrž musí se učit vnitřní samotě, ...musí se učit věci prolamovat...“

244

5.

Tyto síly rasy, duše a přírody jsou věčnými předpoklady, jsou existencí, Dasein, životem, z něhož teprve mravnost, způsob víry, umění atd. povstávají jako Sosein. To je poslední vnitřní obrat, nově probuzený mýtus našeho života.

251

6.

Mistr Eckhart... na místo židovsko-římské statiky dosazuje dynamiku nordicko-západní duše; místo monistického znásilnění žádá uznání dvojakosti všeho života; místo učení o

podřízenosti a zotročení duše káže poznání svobody duše a vůle; na místo církevní domýšlivosti o zastupování božím klade čest a ušlechtilost oduševnělé osobnosti.

252

7.

Mluví-li Mistr Eckhart o „odloučenosti“ na jedné straně a „díle“ na druhé, pak Goethe nazývá tyto stavy... smysl a čin. „Smysl“ znamená vymanění se ze světa, do nekonečna jdoucí šíření duše, „čin“ práci směřující k tvorbě na tomto světě. Stejně jako Mistr Eckhart potvrzuje Goethe stále znovu zákon naší existence: smysl a čin jako dvě podstaty člověka rytmicky se střídající, podmiňující se a proti sobě stoupající.

259

8.

Jak krásně mluví Jadžňvalkja, jak lichotivě na nás působí tóny Lao-tse: dejme jim trvale znít a jsme duševně ztraceni. Bud' půjdeme **naši** cestou, nebo upadneme v chaos, šílenství, propast.

268

Řek se nesoužil o svou minulost, protože byl člověkem přítomnosti... Ind neměl žádné dějiny, protože čas, vývoj, osobnost – vše viděl jako přelud; Číňan sbíral všechna data své minulosti..., sbíral data osob...; podobně mumifikující se Egypťan. Vědomé pojetí jakékoliv kultury jako výrazu jako nikdy zde nebyvší a nikdy se nevrátivší tajemné zvláštnosti, to je činně mystické základní pojetí nordicko-germánského ducha.

270

Vše zde stojí ve své zvláštnosti, zabarveno a utvořeno, tušeno a cizí zároveň a uprostřed a vedle toho stojím já, nordický člověk, vědomí, které se stalo osobností jako poslední mysterium existence – sám. Toto vnitřní ladění nebo vědomí je poslední důvod všeho odlomeného, fragmentálního, opuštěného, nekonečně vzdáleného v celé evropské kultuře. Don Quijote, Hamlet, Parzival, Faust, Rembrandt, Beethoven, Goethe, Wagner, Nietzsche, ti všichni řekli, tvořili nebo žili tento zážitek a byli jeho svědky. A tak vyrůstá také zde nordický pojem činu k něčemu zcela jinému, než co jím rozumí Lao-tse jako „dění“ a co se Buddhovi jeví jako škodlivé a přinášející utrpení. Ještě odlišnější je idea činu od židovské příčinnivosti a snaživé pracovitosti, která vždy sleduje čistě pozemský, tělesný účel... Čin je pro západ'ana výraz vnitřní podstaty ve vývoji duše bez pozemského účelu, tedy forma aktivity duše.

271

Druhá kniha: podstata germánského umění.

I Rasový ideál krásy

1.

Heros, hrdina je tedy v Řecku vždy krásný. To ale znamená: je určitého rasového typu.

280

Na tisících vázách a obrazech z malé Asie až k nástěnným malbám z Pompejí po šest století lze doložit skutečnost, že umělecký a estetický výraz hrdiny...je pojmán a představován rasově. S postupující bastardisací Řeků demokratický rasový chaos postupuje ruku v ruce s uměleckým. Není již duše, která by se chtěla vyjádřit, není již typu duši ztělesňující. Žije jen „člověk“ helenismu, stvoření, které nepůsobí a ani nemůže působit esteticky, protože rasová duše Helénů na věky zemřela.

282

„Společnost dobrých“ žádá nové členění lidí. Nikoliv podle ras a národů, ale podle jednotlivců. Sokrates byl po zhroucení athénské rasové demokracie tehdejším internacionálním sociálním demokratem.

286

Sokrates jako heroa, jak jej uctívají všechny naše katedrové veličiny, žije jen díky Platonovi.

286

Jako židovské dogma náboženstvím, šířila se sokratovská protiživotní metoda Evropou. Aristoteles byl jeho systematisující zvěstovatel, Hegel jeho poslední velký žák. „Logika je věda o bohu“, řekl tento Hegel. Tato slova jsou úderem pěstí do tváře každého pravého nordického náboženství, každé pravé germánské, ale také pravé řecké vědě. Ale je to právě slovo sokratické a Hegel je proto vedle Sokrata ne náhodou svatým většiny našich universitních profesorů.

287

Platon...jenž chtěl zachránit národ na jeho rasové základně násilnou, až do jednotlivosti diktátorskou formou vlády, nebyl sokratický, ale byl posledním květem...helenismu.

288

2.

Sancho Panza je rasový typ čistě ostického, tmavého člověka: pověřčivého, neschopného kultury, bez vzletu, materialistického.

290

Národy Západu jsou výsledkem rasového míšení..., přece ale každý z nich získal podstatné státoporné síly z nordické vrstvy... K této skutečnosti se také úzce pojí určitý nordický ideál krásy, který působí někdy i v krajinách, kde byla nordická krev již zcela vyhlazena.

291

Je ostuda a přece skutečnost, že zatímco existují nesčetné „estetiky“, nezbytný předpoklad estetiky vůbec – zkoumání vývoje rasového ideálu krásy – dodnes nebylo napsáno. Se zavřenýma očima procházejí laici, kulturní vědci i umělci galeriemi..., aniž by zpozorovali pravou podstatu a skutečný zákon tvorby.

293

Onen bůh, jenž u Michelangela probouzí Adama, je téhož typu jako boží hlava v díle van Eyckově, aniž by Michelangelo měl tušení o Eyckově tvorbě... Mocná vznešenost byla pro Nizozemce stejně jako Itala představitelná jen jediným možným typem. Jan van Eyck ani Michelangelo nemohli svůj ideál velikosti, síly a důstojnosti ztělesnit židovským obličejem.

294

Stejný ideál krásy provázel celý život Tizianův.

295

„Líbit se“ může umělecké dílo jen tehdy, pohybuje-li se v rámci organicky vymezeného ideálu krásy.

303

Nárok na „všeobecnou platnost“ estetického soudu plyne jen z rasově národního ideálu krásy a týká se jen těch kruhů, které vědomě či nevědomě mají v srdci stejný ideál krásy.

Tímto poznatkem je všem dosavadním „všeobecným“ estetikám vzata půda a prokletěna cesta organickému duševnímu světovému názoru proti abstraktně universalistickému nebo atomicko-individualistickému názoru, který vede k volnosti.

303-4

4.

Estetická nálada je nazírání bez přání, kdy se čistý subjekt poznání povznáší k... objektivitě. Tak zní estetika Kantova a Schopenhauerova. To opisuje devadesát devět ze sta filosofů umění. Tento soud je také základem věroučného článku, který celou estetiku odsuzuje k neplodnosti, nejvýš pozoruhodného tvrzení, že neexistuje estetická vůle... Skutečnost, že za každým uměleckým dilem, stejně jako za každým náboženským poznatkem stojí síla – se přehlíží. Proto se naše estetika zabývá nazíráním, ideemi, pojmy, členěním počitků krásy a ne skutečností, že v základě každé umělecké tvorby je **tvůrčí vůle**.

318-19

Výsledky zkoumání řeckých zlomků (gemy, vázy, několik maleb a obrazů) se staly základem „všeobecné“ estetiky, řecké formy hodnoceny jako „čistě lidské“... Řecký mýtus harmonie a...klidu zastínil germánský instinkt, rozběh k mocnému sebepoznání a také výklad umělecké vůle.

320

Jak ve státovědě, tak v umění se čistě profesionálně přijímají dva stavební typy kulturního života: individualismus a universalismus, tj. zaměření duše, které já a jeho zájmy vysvětluje jako výchozí a konečný bod jednání, a jiné, které začleňuje toto já do zákonů „všeobecnosti“. Nebezpečné na tomto zdánlivě očividném dělení typů nyní je, že toto „všeobecné“ se nechá rozplynout v nekonečno. Zdánlivě velkorysý universalismus vedl pak napřed k internacionální „světové církvi“, k „světovému státu“, později k marxistické „internacionále“ a demokratickému „lidství“ dneška.

320–321

II Vůle a pud

2.

Několik let před vydáním svého hlavního díla pociťoval Schopenhauer vůli jako něco velkého a svatého. Říká o tom: „Moje vůle je absolutní, stojí nad veškerou tělesností přírody, je původně posvátná a její posvátnost je bezmezná“. Pak ale tato představa vůle jako metafysické síly nabývá měňavých barev a jako chameleon prochází celým Schopenhauerovým dílem.

334

Dále ze Schopenhauerova systému vyplývá teleologický názor na přírodu. Lidské jednání mohu pochopit jen tehdy, když poznám jeho účel, tj. když předpokládám tvořivou, cíl sledující vůli. Vidím-li ale přírodu jako sledující cíl, tedy jako nevědomou účelnost, pak předpokládám pořádkový princip..., ne však slepou, bezcílnou vůli.

335

Jedno tedy je třeba jasně pochopit: **že jedním slovem vůle se označují dva zásadně různé pojmy**. První se vztahuje na princip vzpírající se celé přírodě s jejím jediným a jen na sebezáchovu zaměřeným úsilím, druhý označuje podstatu egoismu. Krátce, musíme rozlišovat vůli a pud. Vůle je vždy protikladná pudu a **ne** s ním identická... Rozdíl mezi nimi není kvantitativní, ale kvalitativní.

335

Jsem nucen předpokládat, že moje volní podstata je polární, dělicí se na dvě části: na smyslově-pudovou a nadsmyslově-volní; že dvě duše, které cítil ve své hrudi Faust, jsou skutečně dva principy.

336

Bud'...uznávám možnost vítězství vůle nad rozumem, nebo učiníme násilný krok a vysvětlíme celý svět jako nesvobodný a zřekneme se tím každé možnosti třebení. Na prvním stanovisku stojí Kristus, Leonardo, Kant, Goethe, na druhém Indové a Schopenhauer.

337

Původní Schopenhauerova vůle zná jen fysické, ne morální, pak ho objevuje jako protiklad.

Tedy také Schopenhauer, když učí negaci vůle, míní negaci pudu a přitakání vůli. – Ale je to v celém systému nekonsekventní... Co Schopenhauer celý život učil, bylo tvrzení, že pud je podstatou světa a člověk že je identický s vůlí; pak sice potěšitelně, avšak neslučitelně se svým systémem přiznal, že tato vůle je zároveň morální, spasitelná, že člověk kromě pudu a terciárního rozumu představuje ještě něco jiného.

337

3.

Vůle, která je bezduchá, bezcílná, slepé puzení je jen čistý zvířecí pud. První vůle je hodnoty tvořící, druhá netvořivý, snižující princip. První nám ukazuje důstojnost člověka, druhý jeho nicotnou stránku. Všichni velcí umělci a světci byli naplněni prvním... Schopenhauer chtěl také druhé překonat, ale selhal, protože mu k intelektu chyběla vůle. To je tragika jeho života a díla. Ale tato tragika zaslouží naši nejvyšší úctu... Ale také

Schopenhauer přiznal, že nejvyšší, co může člověk dosáhnout je „heroický život“. To je nordické poznání... A proto také Schopenhauer je – náš.

342

Pozn.: Schopenhauer naprosto neselhal, protože odevzdal **dílo**. A jaké! Rovněž mu nechyběla vůle: dřel na tomto díle celý život. Že byl „zbabělec“, bydlel v přízemí, aby mohl rychle prchat, kdyby hořel dům, že by se za nic na světě nenapil z cizí sklenice, aby se nenakazil, s tím nijak nesouvisí. Stejně, že prchal před válkou a necenil si „cti“. Jestliže pohrdám veškerou společností jako sprostotou a hnusem, a to jakoukoliv společností, jakoukoliv pospolitostí včetně „národa“, pak mi musí být lhostejné „čím jsem v očích jiných“ a kašlu na čest. Kašlu i na to, zda si někdo myslí, že jsem zbabělec, když se vyhýbám zbytečným risikům. Podstatné pro Schopenhauerův idealismus je jeho rozlišení člověka žijícího pro věc a z věci, neboli „v čem spočívá jeho pravá vážnost“. Schopenhauer **žil pro věc**, jeho pravá vážnost byla ve službě myšlení, nikoliv v použití myšlení jako zdroje osobních výhod a osobního zisku. Proto měl své poslání a plnil svou povinnost v nejvyšší možné míře. Proto je „náš“ zcela bez výhrad. Osobní vady má každý. I to o sobě Schopenhauer ví, když říká: „...ale nechci je znásobovat **přízpůsobováním**“. Jen nesmírně silná vůle mohla vytvořit dílo jako je Schopenhauerovo.

4.

Člověk je...formující stvoření... Tak formuje ale také svými silami své vlastní nitro a projektuje tento čin jako náboženství, morálku, umění, idee vědy, filosofii.

343

Úsilí vůle a poznání...jsou tendence, které jsou pudu a jeho uspokojování buď lhostejné (věda, filosofie) nebo stojí v boji proti němu (morálka, náboženství).

344

III Osobnostní a věcný styl

1.

Hellada byla umělecky statická, germánská Evropa umělecky dynamická a volní. Důsledkem tohoto odlišného duševního založení byly dva typy stylu, které nazývám věcný a osobnostní.

345-6

Proto chceme-li vyjádřit podstatu našeho umění...nemůžeme použít měřítka převzatého z antiky. Pojem krásy...musí nabýt širšího smyslu.

348

Řecká krása je formování těla, germánská formování duše. První je znamení vnější rovnováhy, druhá vnitřního zákona. První je výsledek věcného, druhá osobního stylu.

348

2.

Nikde se nejeví umělecká statika a dynamika tak jasně jako v antickém a gotickém stavitelství.

Čas je určen **jedním** směrem v protikladu ke **třem** dimensím prostoru. Gotika...zná úsilí jen v jednom směru. Proto zápasí s látkou, blokem kamene, s vodorovnou zátěží a svislou oporou... Gotika je vyplnění touhy, která zná jen směr vpřed, je kamenným ztělesněním dynamické západní duše, jak se později pokoušela ztělesnit opět v malířství a jak se nakonec beze zbytku uskutečnila teprve v hudbě – a částečně také v dramatu.

352

Jestliže např. Schopenhauer tvrdí, že podstata stavitelského umění spočívá v tom, aby byl co nejjasněji vyjádřen vzájemný vztah mezi zátěží a oporou,...je plně pod řeckým vlivem. Hra tlaku a protitlaku je v gotice mnohem životnější a rozmanitější než v řeckém chrámu. Z tohoto hlediska je řecké řešení omezené, spíše statické než dynamické.

355

Tato (gotická) vůle zbavuje zemi tíže, nechce nic vědět o tlaku vodorovné zátěže, chce překonat všechnu tíhu země, nechce vyjádřit funkční stavbu látky, ale působení zcela určitého hnutí duše. Nehledá vzory, bere svrchovaně daný materiál, zkouší jej a vtiskuje mu své znamení: je osobnostní.

356

Spor o podstatu gotiky skončil. Její základy vznikly v nordické Francii... Tehdy vládl ještě v říši Franků západní rytmus.

357

Stál-li řecký chrám nezávisle, pak gotická katedrála vystupuje ze shluku špičatých malých domů. Potřebuje je jako měřítko své velikosti.

360

3.

Systém, který nemá metafysické náboženství, nemůže být tvořivý.

366

5.

Individualismus bez zábran a bezbřehý universalismus se podmiňují navzájem.

387

IV Estetická vůle

1.

Postava Shylockova se nám jako taková nemůže „líbit“, také jeho myšlení odporuje našim duševním příkazům... A přece málokterá postava působí tak silně jako tato: protože je o sobě rasově-duševně dokonalá. Vnější je podmíněna všemi židovskými rasovými znaky od skalních obrazů egyptských po Trockého, duševně představuje Shylock bytost od starozákonního ideálu přes talmud, šulchan-aruch až k modernímu bankéři z Wall Streetu.

411

4.

Po jednom poslechu kavatiny v es z kvarteta op. 130 B-dur řekl Beethoven Holzovi: „Nikdy na mě moje vlastní hudba tak nepůsobila jako toto. I zpětně, když si ji připomenu, vyloudí mi slzu“. A naopak protestuje proti vši sentimentalitě, když píše 15. 8. 1812 Betině von Arnim: „...dojetí se hodí k ženským, muži musí hudba v srdci vznítit oheň.“

425

Největší vědomý pokus všemi prostředky...probudit vznešenost vůle je Wagnerovo hudební drama.

427

V Richardu Wagnerovi se stalo zřejmým podstatné všeho západního umění: že nordická duše není kontemplativní, neztrácí se také v individuální psychologii, ale že volním úsilím prožívá kosmicko-duševní zákony a duchovně-architektonicky je utváří.

433

„Nejvyšší je život heroický“, přiznal sám Schopenhauer. Tato síla heroicky-volního je tajemné medium, které řídí naše myslitele, badatele a umělce.

434

5.

Věčně zkoumající a činný nordický člověk hledá klid, je někdy nakloněn ocenit ho výš než všechno ostatní. Dosáhne-li ho však, nezdrží se u něho dlouho, zkoumá a tvoří dál... Germánské umění je čin, tj. **zformovaná vůle**.

435-6

A konečně **touha**... Celá německá *romantika* je bez touhy stejně nemyslitelná jako *gotika*.

439

A všichni usilovali, ne aby výsledek byl „kontemplací“, také ne, aby vedl k poznání „platonských ideí“, jak mnil Schopenhauer (což bylo myšleno čistě intelektualisticky), ale aby probouzeli touhu.

441

6.

Pouze v Evropě se umění stalo pravým mediem překonání světa, náboženstvím o sobě.

443

Barbusse, Sinclair, Unamuno, Ibañez, Maurois, Shaw a jejich nakladatelé jsou v nejtěsnější souvislosti s Manny, Kaisery, Fuldy a jejich časopiseckými klikami... Celý světový tisk oznamuje tři měsíce předem velkou událost, že Thomas Mann píše novelu.

445

Třetí kniha: Nadcházející říše

I Mýtus a typ

1.

Uprostřed pouště snili kdysi bojovníci a dobyvatelé o ráji. Sen několika se uskutečnil prací milionů. Od jedné řeky ke druhé kanály proudila voda... suchou pouští... Vznikly vesnice, města, kvetlo umění a věda, dokud... vše neovládlo vojsko dobyvatelů beze snů. Živili se ještě plody země, ale neuměli už živě snít.

455

Jako v Mezopotamii o plodnosti a moci, snil velký rod Hellady o kráse a životaplodném erotu, tak snil v Indii a na Nilu člověk o kázni a svatosti, tak snil germánský člověk o ráji cti a povinnosti.

455

Existují také ničivé sny... Z hor Sionu se snil tisíciletí takový sen, sen o zlatě, síle lži a nenávisti... Tento sen o panství zlata a panství nad světem se... již stal téměř skutečností.

456

Paul de Lagarde zemřel 22. 12. 1891. Po Mistru Eckhartovi byl snad první, kdo vyslovil bez podmínek věčný německý sen.

458

2.

Kde se na světě vytvářejí zárodky parasitismu, všude se cítí přitahovány židovstvím.

462

Také parazit má svůj „mýtus“; židovstvo stejně jako šílenec ovládaný císařskou maníí; mýtus vyvolenosti.

462

Bylo pro Židy jen dobré, že je jejich výtvarná neschopnost odradila předvést tohoto svého „boha“ také tělesně. Neboť jinak by tím vyvolaná hrůza všech Evropanů znemožnila předem přijetí tohoto Jahveho a jeho zušlechtění básníky a malíři.

462

3.

Vatikán ve službě svému mýtu posuzuje národní a třídní boje stejně jako dynastické nebo hospodářské spory jen z hlediska, ... zda slibují přírůstek celkového počtu katolíků – lhostejno zda bílých, černých nebo žlutých... Je pro trůn a oltář, ale také pro republiku a bursu, jestliže to slibuje vzrůst jeho moci.

467

Duchovní a mravní výši nějakého národa neurčuje římská víra, ale teprve rasově kvalitní člověk, který z této víry může vytvořit něco hodnotného.

470

Např. v Chicagu patří negrům velká katedrála a černý biskup zde slouží mši svatou! Zde jdou Řím a Židovstvo ruku v ruce.

470

Kněžský typ slouží medicinmanskému mýtu v církvi, umění, politice, vědě, umění a výchově.

470

Nordický typ se má podřídít římským schematům, nordický mýtus římským kouzlům.

476

II Stát a pohlaví

1.

V časech vnějších katastrof a vnitřního rozkladu se zvedají feminisovaný muž a emancipovaná žena jako symboly kulturního úpadku a státní zkázy.

Řeči Euripidovy Medey jsou stejného druhu jako tirády slečny Stöckerové nebo Miss Pankhurstové, aniž by se navzdory všem svobodám ženy v renesanci, době krále Slunce, jakobínství, demokracie až po dnešek ukázalo něco jiného, než co už Aristoteles vyjádřil slovy „žena je ženou díky určité neschopnosti“.

483

2.

Rodina je slabší nebo silnější opora státní a národní architektury..., ale nikdy nebyla příčinou ani důležitým udržovatelem státní, tj. mocensko politické a sociální pospolitosti.

485

Vše co označujeme Římem, Spartou, Athénami, Potsdamem začalo válečným spolkem mužů... Zánik je pak způsoben vždy koncem myšlenky mužského výchovného systému, mužské typ tvořící formy.

486

Egypt dospěl poměrně rychle od válečného mužského stavu k technickému, jehož hlavními znaky byli učení písaři a úředníci.

486

Něco podobného vidíme dodnes v Číně.

487

3.

Požadavky dnešní ženské emancipace nejsou vytýčeny ve jménu nové synthese, ale ve jménu bezmezného individualismu.

494

Vezmeme-li v úvahu, že... v celých světových dějinách stát, sociální architektura... byla vždy dílem mužské vůle a tvořivé síly, je jasné, že... trvalý vliv ženy zde musí vést k... úpadku. Nezáleží na dobré vůli k „positivní spolupráci“..., ale na podstatě ženy, která nakonec vždy všechny otázky posuzuje lyricky a intelektuálně, nikoliv architektonicky, tj. uvažuje jednotlivě, atomicky a ne synteticky.

495

Pro skutečnost, že všechny kultury za 8000 let vznikly jen pod ochranou meče a beznadějně zanikly, kde přestala existovat bezpodmínečná vůle k sebepotvrzování, nemají „emancipátoři“ žádné... pochopení.

496

Ženě chybí typ tvořící síla.

496

4.

Vládne-li žena,... vytvářejí se u mužů „ženské vlastnosti“.

498

Tato logiky emancipace vzniká z...teorie, že člověk je jen výsledkem svého okolí.

498

Ženský stát je protimluv, zatímco slovo mužský stát je tautologií.

500

Důsledkem panství žen v Americe je nápadně nízká kulturní úroveň národa.

501

Skutečný kulturní a životní typ bude moci v Americe vzniknout teprve tehdy, až se zmírní honba za dolarem a dosud jen technický muž začne přemýšlet o podstatě a cíli své existence.

Emerson byl snad první okamžik amerikanismu nutící k zamyšlení, ale bohužel jen okamžik.

501

Podstata státu může být obsahově různá, formálně uvažováno je jí ale vždy moc. Ta pak může být na tomto světě jen dobytá a udržena jen bojem, bojem na život a na smrt...

Požadavek politické vlády ženy je podmíněn tedy také... ženskou armádou. To však... je směšné... I smíšená mužsko-ženská armáda by byla jen velkým bordelem.

502

Muž musí tvořit a udržovat rodinu, nikoliv ona jeho.

502

Všeobecné hlasovací právo má být tedy ženám odebráno? Ano! – A mužům rovněž! Národní stát nemůže zakládat rozhodující výběr na anonymní – mužské či ženské – mase, nýbrž na odpovědných osobnostech.

503

Liberalismus učí: svoboda, bezuzdnost, svobodný obchod, parlamentarismus, emancipace žen, rovnost lidí, rovnost pohlaví atd.... Německá myšlenka...žádá: autoritu, typ tvořící sílu, omezení, výchovu, ochranu rasového charakteru, uznání věčné polarity pohlaví.
503

5.

Odmítání svých povinností a – požadavky na druhé.
504

6.

Žena se díky „emancipačnímu“ hnutí nestala architektonickou, ale pouze intelektuální (amazonka) nebo čistě erotickou (zástupkyně sexuální revoluce). V obou případech vlastní pozbyla a mužské nedosáhla.
509

Různost duší nesmí být nivelisována, nýbrž je třeba dbát jejich organických podstat... Architektonika a lyrika duše jsou akordem, muž a žena jsou dva póly životního napětí.
513

7.

Není žádná pravá velikost bez bezmezné obětavosti.
515

Friedrichův pojem cti, Motkeho výchovná metoda a Bismarckova svatá vůle jsou tři síly..., které slouží jedinému: cti německého národa. Ony jsou mýtem, který musí určovat **typ** Němce budoucnosti.
521-2

III Národ a stát

1.

„Stát“ a „státní úředník“ se oddělili od organického národního tělesa a vystupovali jen jako mechanický aparát proti němu, až si nakonec nárokovali vládu nad vším životem. Tento vývoj vyprovokoval miliony do nepřátelského postavení...
526

Stát není pro nás...modla, před níž by se mělo padat do prachu, není účelem, ale jen prostředkem k zachování národa. Prostředkem jedním mezi jinými.
526

Abstraktní „národní suverenita“ demokracie a pohrdavá slova Hegelova „národ je ta část státu, která neví, co chce“ vykazují stejné bezobsažné schema tzv. „státní autority“.
527

2.

Národ zajisté není z jediné rasy...ani není důsledkem **rovnoměrného** míšení rasově různých elementů, nýbrž při své rozmanitosti vykazuje přece jen převahu základní rasy, která určuje jeho životní pocit, státní styl, umění a kulturu. Tato rasová dominanta vytváří typ. A pravá organická svoboda je možná jen uvnitř takového jediného typu.

529

Touha po osobnosti a typu je v nejhlubším smyslu totéž. Silná osobnost tvoří **styl**..., **typ**... je osobnost.

529

Věk strojů rozrušil na dlouho osobnostní stejně jako typ tvořící síly. Schema, tovární zboží se stalo pánem; lysý kausální pojem zvítězil nad pravou vědou a filosofií, marxistická sociologie zardousila svým masovým šílenstvím (učením o kvantitě) všechnu kvalitu, bursa se stala modlou hmotu vzývající materialistické náказы. Friedrich Nietzsche představuje zoufalý výkřik utlačovaných milionů. Jeho divoké kázání nadčlověka bylo násilným zveličením ujařmeného, hmotným tlakem doby rdoušeného života jednotlivce.

530

Německý národ slyšel jen o zrušení všech svazků, subjektivismu, „osobnosti“, nic o výchově a vnitřní stavbě.

530

Epocha šílenství končí. Nejsilnější osobnost nevolá dnes již po osobnosti, ale po typu.

530

Být svoboděn nikoli **od** něčeho, ale **pro** něco!

531

3.

Pravá tvořivá idea svobody může národu vykvést jen tehdy, má-li národ vzduch k dýchání a půdu k orbě.

533

4.

Socialistický je nějaký čin jen vzhledem ke svému působení.

541

Rozumí se samo sebou, že se uvnitř národa vyskytují různé osobnosti a skupiny. „Národ bratrů“ je utopie a nikoliv krásná. Bratrství beze zbytku znamená vyrovnání všech hodnot, všeho napětí, vši životní dynamiky.

144

Spengler prorokuje 20 milionová města a vymřelou půdu jako náš konec.

550

„Osudový“ je nový výraz pro slabost vůle nebo zbabělost.
551

Filosofové slabé vůle dodávají nepřítelům národa „světonázorový“ základ, aby dokonali dlouho připravované dílo zkázy.
551

Všechny tyto orakule o „nezvratitelnosti vývoje“ mají za základ negermánskou thesi o volnosti stěhování jako „garanci osobní svobody“.
551

Zbývá jen jediná volba; buď skončit „svobodně“ na asfaltu, nebo se „nuceně“ ozdravit na venkově či na středním městě.
551

Velkoměsto se svými davy, kiny, obchodními domy, bursami a vinárnami hypnotisuje venkov.
552

Nepovolené stěhování do měst přes sto tisíc obyvatel musí být v budoucnosti bezpodmínečně zastaveno... už z důvodu ochrany rasové síly a zdraví národa.
552

Odproletarisování našeho národa – a každého jiného – je možné jen vědomým omezením našich velkoměst a založením nových center.
553

Francouzská revoluce 1789 byla jen jednotlivé velké zhroucení bez tvořivé myšlenky..., náš čas převratu a poznání podstaty krve znamená největší duchovní revoluci.
562

IV Nordicko-německé právo

2.

„Právo“ podle germánských pojmů měl jen ten, jehož čest byla nedotčena; po roce 1918 měl „právo“ ten, kdo měl nejvíc peněz.
567

3.

Stará indická právní poučka z nordické minulosti zní: „Právo a bezpráví neobcházejí kolem a neříkají: to jsme my.“ Právo je to, co arijský muž shledal jako správné.“
571-2

Právo je právě tak málo bezkrevným schematem jako náboženství a umění, ale je vždy vázáno na určitou krev, s níž se objevuje a s níž zaniká.
572

Jako naši umělci humanisté nalézají v Helladě předlohu všeho uměleckého a ne cosi organicky vzniklého, tak naši právní humanisté v Římě.

572

Pěstění rasy znamená...především ochranu nordických rasových částí našeho národa.

577

4.

Trest není v první řadě výchovný prostředek, jak se nám snaží namluvit apoštolové humanity. Není také pomstou. Trest je...vyloučení cizích typů a druhově cizích bytostí... Člověk, který nectí národ a národní čest jako nejvyšší hodnoty, vzdává se práva, aby byl tímto národem chráněn.

580

Proudhon....„vlastnictví je krádež“... (Pojem krádeže nemůže obstát, neexistuje-li idea vlastnictví)...

587

V celém sporu se jedná jen o to, kde mezi krádeží a oprávněným majetkem začíná působit idea práva. U germánského člověka, který ideu práva vždy spojuje s ideou čestného jednání a povinnosti, není těžké stanovit oprávněnost vlastnictví.

588

5.

„Hospodářství je osud“, vykládá pyšně hrdina internacionálního finančnictví Walter Rathenau. Profesori na všech vysokých školách učí o tzv. ekonomických zákonech, před kterými se musíme sklonit. Zapomínají ale, že každé „zákonité“ působení má určitý výchozí bod... Diktatura bursy je nutný důsledek zbožnění hospodářství, zisku jako nejvyšší hodnoty. Zmizí, jestliže nová idea nesená novým člověkem založí také hospodářský život.

590

Musí se realizovat slova Lagardova o Židech, že trichiny nelze vychovávat, ale co nejrychleji je učinit neškodnými.

591

Miliony...zapomínají, že jejich bída je podmíněna všeobecným pojetím hospodářství jako nejvyšší hodnoty.

591

V mužích, kteří stojí v prvních řadách...v boji za novou Říši je základ vzniku **nové šlechty**. Ukazuje se s vnitřní nutností, že tito muži z 80 % vykazují i vnější nordický typ.

596

Nic by nebylo povrchnější, než hodnotit jednotlivce centimetrem a čísly lebečního indexu, nýbrž je třeba posuzovat nasazení života do služeb národa.

596

Nový šlechtic bude tedy šlechticem krve a výkonu.
Tímto způsobem nebude šlechtic svázán s určitou kastou, ale...bude procházet všemi
vrstvami.
597

V Německá národní církev a škola

1.

Liberální epocha způsobila i v náboženské oblasti nesmírné zpustošení, když si myslela, že náboženství jako takové „překoná vědou“. Tito duševní trpaslíci přehlédli, že rozum představuje jen **jeden** prostředek, jak se zmocnit světa, náboženství pak jiný a třetí umění. Věda je **schematická**, náboženství je **volní**, umění **symbolické**. Věda...může rozrušit náboženství, jestliže se odvažuje na její půdu, jak ostatně bylo a je skutečností. **Pravdivá** věda však nemůže nikdy zbavit vlády **pravé** náboženství, protože to je jen znakem pro organické volní **hodnoty**... Tragické je v duchovních dějinách posledních sta let, že církve samy vzaly za svůj liberalisticko-materialistický názor a své postavení hájily na poli vědy, místo ve sféře hodnot. A ještě tragičtější je, že to činit **musely**, protože byly vybudovány čistě historicky a starozákonní vyprávění a pozdější materialistické legendy tvořily jejich **podstatnou** součást. Pak s nimi měl darwinistický věk snadnou práci.

559–600

Jestliže musíme přiznat, že pravý genius, který by zvěstoval mýtus a vychovával k typu, nám dosud nebyl zvěstován, pak to ale žádného hlubšího myslitele nezbavuje povinnosti vykonat přípravné práce, které vždy byly vykonávány, když se dostával k výrazu nový životní pocit a vytvářelo se duševní napětí. Než přišel čas pro velkého, který něco učil a žil, co předtím ony jen koktaly.

601

Náboženské společnosti bez náboženského genia zůstávají jen běžnými spolky, malými sektami.

601

Z nově rozkvétajícího nacionalistického mýtu rostou duševní síly ve **všech** směrech. Každý z těchto směrů může být veden jen velkými osobnostmi.

602

Odstraněn musí být jednou pro vždy tzv. Starý zákon jako náboženská kniha. Tím padne...pokus posledního půl druhého tisíciletí učinit z nás duchovně Židy, pokus, kterému můžeme mimo jiné děkovat také za obrovské materiální panství židovstva.

603

Je to Ježíšův **život**, který má význam pro germánského člověka, nikoliv jeho ukrutná smrt, ...mocný a na chrámy rozhněvaný kazatel, muž, který uchvacoval a jehož všichni následovali, nikoliv...ukřižovaný, oběť židovského věštění.

604

Neprotivit se zlu, nastavit levou tvář, je-li udeřena pravá atd., jsou femininní vyostření, která u Marka nelze nalézt. Jsou to falešné přídavky jiných lidí. Ježíšův celý život bylo ohnivé protivení se. Proto musel zemřít. Zbabělostnému učení přikládají hodnotu jen lidé vnitřně zbastardisovaní, jako třeba Tolstoj.

607

3.

U všech velikánů nordického západu je Ježíš štíhlý, vysoký, plavovlasý, s kolmým čelem a úzkou hlavou.

616

Velký počet francouzských klerikálních listů nazývá toto nové...uctívání nekřesťanským a obává se nikoliv neprávem, že „neznámý voják“ by mohl zaujmout místo svatých.

618

Nikoliv svobodno-zednářská humanita se svým prohaným kramářským pacifismem,... ale jen uznání cti přítele a nepřítele může být semenem, které je společné všem nejlepším ze všech dnes ještě hodnotných národů.

620

Uctívání pro čest svého národa bojujícího vojáka je nový životní pocit nové doby. Ve jménu tohoto nového náboženství národní cti může se probudit nordicko-evropské vědomí, nikoliv v uznávání tzv. „společenských hospodářských zájmů“, s nimiž dnes hausírují bastardní „pan-evropané“.

620-1

Němec musí znovu oživit...duchovní velikost Mistra Eckharta a pochopit, že tento muž a hrdina z pole...jsou totéž. Pak bude cesta pro německé národní náboženství budoucnosti volná.

621

4.

Láska Ježíše Krista byla láska muže, vědomého si svého duševního šlechtictví a silné osobnosti. Ježíš se obětoval jako pán, ne jako otrok. Z „šlechtické duše“ vychází také M. Eckhart... Tato láska neslouží...systému zotročení duší a zničení rasy, ale svobodně vědomé si cti.

622

Věrný je jen ten, kdo zůstává věrný své vlastní svobodě.

623

5.

Nejprvnějším úkolem výchovy není technické zprostředkování vědomostí, ale tvoření charakteru.

624

Liberalismus...požadavek svobody bádání... nakonec ale...dogma, že každému je přiměřené totéž a že každá forma není nic než překážka a brzda vývoje.

628

6.

Předpokladem německé výchovy je pochopení skutečnosti, že nikoliv křesťanství nám přineslo mravnost a vzdělání, ale že křesťanství za své trvalé hodnoty děkuje germánskému charakteru.

636

VI Nový státní systém

1.

Boj za německou obrodu je boj za platnost germánských hrdinských ideí proti demokraticko-kramářským, boj za evropskou rasovou sílu a její svobodu. Nejlepší lidé každého národa mají všechny důvody, aby už kvůli sebezáchově vedli stejný boj v rámci svého národa.

639

Pronikání cizí krve se při úpadku nordické krve kdysi v Římě spojilo s ideou bezrasové světové říše. Dnes vzniká po válečném chaosu a myšlenkách světové revoluce idea bezrasové Panevropy.

639

K zachování Evropy je třeba v první řadě oživit nordické prameny síly a posilovat je: to znamená Německo, Skandinávii s Finskem a Anglií. Naopak musí být zastaven vliv Francie, která se na jihu již skoro úplně mulatisovala.

640

Tento „západní duch“ je nyní v podstatě jen pozdní francouzství doplněné židovskými demokratickými myšlenkami... Nelze tedy mluvit abstraktně o „západu“, nýbrž o...židovsko-francouzském myšlenkovém systému.

643

Teprve v novější době s industrialismem a panstvím finančního kapitálu proniká do Anglie k moci francouzsko-židovská nemoc (volnost-rovnost-bratrství + zednářství atd., pozn. red.).

643

Není žádný abstraktní nacionalismus ani socialismus. Německý národ zde není k tomu, aby svou krví probojovával nějaká abstraktní schemata, ale naopak, všechna schemata, myšlenkové systémy a hodnoty jsou v našich očích jen prostředky k posílení národního boje o život.

644

Nacionalismus jako vzestup určitých vnitřních hodnot proto podporujeme a vítáme jen u těch národů, kde věříme, že síly jejich osudových linií nejsou v nepřátelském protikladu s německými... Zjišťujeme, že také...mišenci...dělají „nacionalistické“ revoluce, ...že pod heslem sebeurčení národů... si nárokují svobodu všechny méněcenné elementy. To vše nás nezajímá.

645

2.

Zjišťujeme, že po světové válce černí vystupují se zcela jiným sebevědomím... V mnoha bodech Afriky vznikají politické spolky, které chtějí získat celou Afriku pro negry. V Americe je v proudu stejné hnutí.

645

Dnes se již ukazuje, že Velká Británie tuto válku beze zbytku nevyhrála, nýbrž že jde vstříc nejtěžším otřesům svého státu.

647

Kdo ví, v jakém strašném stavu se nachází čínské dělnictvo, pochopí, že Moskva se těmto mnoha milionům vykořisťovaných musí jevit jako předzvěst lepšího života. Tento sociálně-revoluční proud se spojuje s nacionalistickou, antievropskou revoluční propagandou.

649

Můžeme Čínu a její životní formy hodnotit jak chceme, skutečností je, že přes rasové protiklady na rozdíl od roztržité Evropy přece vychází z jednoho duchovního centra. Filosofie, náboženství, morálka, státnictví a život jsou organicky jednotné... Čína a Konfucius jsou totéž... V Konfuciovi se ztělesňuje čínství v dokonalé podobě. Konfucius je učitel, svatý i státník.

649

Neukazovat velké utrpení a radosti, pomáhat lidem, milovat mír, spravedlnost, být šetrný, horlivě působit ve společnosti jako příklad ctností... To je „šlechtic“, ideál Konfuciův.

650

Čína je tedy v pravém smyslu jediný **národ**, protože má jeden **všeurčující**, druhově vlastní ideál. Před skutečností, že přes 300 milionů lidí nejen slovy, ale i v životě...uctívá **jediný** typ, blednou všechny útoky na konfucionalismus.

650-1

Otec je zodpovědný za činy syna. Proto se stává šlechticem nejen osoba za své zásluhy, ale i její předkové, protože umožnili její vznik; naopak trestá Konfucius nejen zločince, ale i jeho otce. Tato skutečnost opět ukazuje, že osobní je systematicky podřizováno typickému.

651

4.

Každý Evropan vidí ve staré Indii zemi svých snů...

660

Rasová substance, z níž kdysi povstávaly myšlenky a státy až na malé zbytky zmizla. Proto ukazuje Indie také jen unaveného Gandhiho s jeho pacifismem, nikoliv...pronikavého vojevůdce.

662

Boj mezi hinduisty a mohamedány vypukne...jakmile Britové opustí zemi.

663

Před touto jednou třeba se sjednotivší nenávisť barevných ras a bastardů, vedených duchem Mohamedovým, by se měla mít bílá rasa více než před čím jiným na pozoru.

665

Že Anglie zůstává v Suez jako ochránce nordické Evropy před pronikáním Přední Asie, stejně jako, že drží v šachu islamskou sílu v okruhu Mekky, v Indii, Egyptě a Syrii, znamená tedy sebezáchovný akt Evropy.

666

5.

Mýtus krve ožil v jiné formě také pod černou kůží.

667

Mýtus krve se probudil také zde, jeho síla po 50 letech nesmírně stoupne. Odtud by měl nordický člověk činit potřebná opatření, aby v jeho státech neexistoval žádný negr, žádný žlutý, žádný mulat a žádný Žid. Toto poznání vede k problému Ameriky.

Také ve Spojených státech se musí světově politicky rozvinout rasová politika.

668

Černošská otázka je nejzásadnější z existenčních otázek USA.

668-9

Americké zákonodárství by mělo...cílevědomě zavést přesídlování černých do Afriky.

669

Nestane-li se to, bude zakrátko z 12 milionů černochů 50 a zasadí Americe...rozhodující ránu.

669

Že Amerika musí žluté...vzdálit z kvetoucího západu je životní nutnost, která stojí nad všemi papírovými právy.

670

Věk expanse bez hranic...skončil; dnes začíná věk vnitřní koncentrace.

671

Nikoliv odzbrojením...se prosadí „světový mír“, ale úplným zničením bezectné demokracie, bezrasové myšlenky 19. století, hospodářským vykořisťováním financemi... Amerika...očistěná od černých, žlutých a Židů, vědomě nordicko-evropská bude tisíckrát silnější než rozložená cizí krví, i kdyby měla kdovíjaké kolonie a námořní základny.

671

Anglická světová politika byla možná nejen pro ostrovní polohu, ale...protože Sasové a Normani vytvořili jednotný, rasově čistý národ. Nyní, kdy politiku ovlivňují...Židé z londýnské City a zároveň dosazují „proletářské vůdce“, ztratila již britská politika svou stálost. Nebude-li anglický dům vyčištěn, neujde katastrofě.

672

6.

Kapitáni průmyslu a císaři vládoucí neosobním masám nejsou „osudem“...jak se domnívá Spengler... Síly našich duší a naší krve jsou také „osudem“.

673

VII. Jednota podstaty

1.

Národ je ztracen..., jestliže v příkladu svých dějin a zkoušení své vůle k budoucnosti nenachází již jednotu.

678

První rasově-národní probuzení skrze hrdiny, bohy a básníky je již **vrcholným bodem** provždy. Homér byl nejvyšší řečtí... Jahve je pudové židovství.

678

Nordická hrdinská sága, pruský pochod, komposice Bachova, Eckhartovo kázání, Faustův monolog jsou jen různé projevy téže duše.

680

Životné jsou jen mýty a formy, pro které jsou lidé připraveni umírat.

680

2.

Myslitelé helenistické antiky soudili, že dříve nebo později rozum umožní poznání všeho beze zbytku. Pozdě, velmi pozdě se ukázalo, že v podstatě lidství spočívá neschopnost... uchopit tzv. „absolutní pravdu“. I kdyby nám „absolutní pravda“ byla zvěstována, nemohli bychom ji pochopit a rozumět, protože by byla mimo prostor, čas a kauzalitu. Nicméně touha po absolutnu stále proudí duší člověka.

Stejně jako nadějí plná antika také všichni dnešní cechovní filosofové vážně nebo obchodně hledají nebo loví tuto tzv. věčnou pravdu. Hledají ji čistě logickou cestou.

681-2

Jinou pravdu...nazývám organickou.

683

Organismus živého je tvar... Tvar a účelnost jsou...organicky totéž (H. St. Chamberlain), první ukazuje podstatu z hlediska názoru, druhé z hlediska rozumového poznání... Jádrem nového světového a státního názoru 20. století je, že organická pravda spočívá sama v sobě a lze ji vyčíst z účelnosti živého... Účelnost znamená výstavbu životní podstaty, neúčelnost její

zánik... Znemožnění vytváření tvaru je dvojí **hřích**: proti přírodě a proti... vnitřním silám a hodnotám. V sobě spočívající organická pravda zahrnuje tedy názornou, logickou a volní rovinu trojrozměrným způsobem; tvar a účelnost jsou zde... měřítkem hodnoty, nikoliv „částí věčné pravdy“, nýbrž pravdou celou.

Logická část celkové pravdy... je představována kritikou poznání, názorná se projevuje v umění... a náboženském mýtu, volní se symbolisuje mravním učením a náboženskými formami. Všechny stojí... ve službě organické pravdy, tj. ve službě rasově vázaného národovství... Rozhodujícím kriteriem je zda... tvar a vnitřní hodnoty rasového národovství (Völkisch...) stoupají nebo ne.

684

Tím je ne-li řešen, tedy postaven na organické základy prastarý konflikt vědění a víry.

684

3.

„Jen co je plodné, je pravdivé“, Goethe.

685

Omyl, zdání, i... „hřích“ mohou být v nejvyšší míře **pravdivé**, činí-li mýlícího se plodným, stoupá-li tím jeho tvořivá síla. Zde spočívá např. velká hodnota... hypotézy přírodní vědy, které se později ukázaly jako... nesprávné. Přiměly bádajícího ducha k novému myšlení... krátce vedly k vzestupu života.

686

Kdo tomu nerozumí, mohl by usoudit, že je zde otevřena svoboda lži. V žádném případě. Lež souvisí s nedostatkem smyslu pro čest a charakter... odporuje tedy charakterovým hodnotám... Lež je nejhorší nepřítel nordické rasy... Kdo se jí poddává, vnitřně upadá... a může hledat společnost mezi bezcharakterními bastardy a Židy.

686

Neustálá lež je „organickou“ pravdou židovské antirasy.

686

„Největšími mistry lži“ je nazývá brutální hledač pravdy Schopenhauer. „Národ obchodníků a podvodníků“, soudí Kant.

687

Také dnešní doba úpadku má symbol: rudou vlajku. Při pohledu na ní se v milionech probouzejí mnohé asociace: světové bratrství nemajetných, proletářský stát budoucnosti atd.

688

Byl ale pozdvižen nový symbol: hákový kříž. Rozvine-li se, je nám symbolem staronového mýtu: ...národní cti, ...svobody a sociální spravedlnosti, ...rasové čistoty a živé plodnosti.

688

Černý hákový kříž je symbolem germánské organické pravdy.

689

4.

Proti mechanickému atomismu takového Hobbse, který soudí, že společnost povstává spojením...částí; proti absolutistickému učení o existenci abstraktních a „věčných“ formujících zákonů a schemat, které jednotlivec vyplňuje nebo má vyplňovat, klade Leibniz spojení jednotlivého a obecného živým, jednotným způsobem. Proti řešení atomismu, mechanicismu, individualismu a universalismu staví usilovné přibližování se...sama sobě.

689

Duše...,nevychází ze sebe“, ale „přichází sama k sobě“.

690

Toto je jiný...proud hledání pravdy proti scholasticko-logicko-mechanickému úsilí o „absolutní poznání“.

691

Je duše...nesmrtelná? Logičtí hledači pravdy uváží všechny možné rozumové důvody... Víra v jedinečnost osobnosti, v monadu, v její rovnost bohu a nezničitelnost je...znakem křesťanského, ale také...nordicko-germánského myšlení. Tato víra je oplodnila a přinesla velké umělce, hrdiny, státníky. A tato plodnost je vysvědčením její pravdivosti.

692

Systematici filosofie se instinktivně odtahují..., protože podstata tohoto volního úsilí nepředstavuje žádný logický systém, ale proud duše.

694

5.

Individualistické, že jednotlivec stojí o sobě a pro sebe a spojením jednotlivců vznikají národy a nakonec „lidstvo“ je dnes konečně vyloučeno z vážných úvah...Universalismus je dvojče individualismu... Oba jsou intelektualistické, tj. vzdálené přírodě.

695

Universalistická škola (Othmar Spann)...nová konstrukce světového obrazu: ...lidstvo...kulturní okruh...národ...rod...okruh domova...člen. Nová scholastika.

695

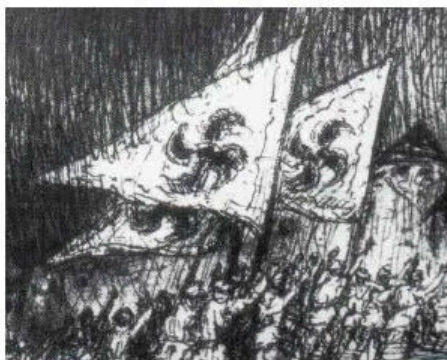
Organická filosofie naší doby se oprošťuje od tyranie rozumových schemat.

697

6.

Námořníci, kteří na kýlu „Norimberku“ s vlajícím...praporem před očima nepřítele klesli do moře...dokazují, ...že nordická krev stále existuje.

700

Alfred Kubin – Braune Kolonnen (1923)

Úryvky pochází z knihy Alfred Rosenberg: *Der Mythos des 20. Jahrhunderts*. München 1941, Hoheneichen Verlag (1. vydání 1930, München Hoheneichen-Verl.)

Pozn. DP: Rozsáhlejší ukázky z „Mýtu 20. století“ jsou též v knížce Pavla Eisnera, *Mythus XX. století: Alfred Rosenberg a jeho dílo*, Praha 1947, a v revue *Souvislosti* č. 4/1994: Alfred Rosenberg – Mýtus 20. století (přel. Karel Spousta), a také Manfred Frank – Rosenbergův mýtus 20. století a tradice německého myšlení. Obě mj. částečně (byť ne zcela korektně) pokrývají ony čtyři strany z „Mýtu“, v nichž autor píše o Čechách, češství a Česko-Slovensku (Tschecho-Slowakei má už za neživotný slepenec odsouzený k rozpadnutí). Řadu důležitých citací obsahuje dále knížka *Stezkami Zarathuštry* od S. F. Odujeva (Praha 1976, 180 až 189). V roce 1944 vyšla česky Rosenbergova pražská přednáška *Německá a evropská svoboda ducha*. Po válce byl „Mýtus“ (nebo alespoň jeho podstatné části) postupně přeložen do řady jazyků velkých národů, do italštiny, španělštiny, angličtiny, ruštiny aj.

